

Vrij 14/1, 14.00 uur

Ministerie van Financiën

20/1

Reeds op aan:

Ministerie van Financiën

TER BEHANDELING

Aan
de Staatssecretaris

op Athena
ja / nee

d.d. 20 JAN. 2011

cc.

**Directie Algemene Fiscale
Politiek**

Inlichtingen

10.1.d

Datum

12 januari 2011

Notitienummer

AFP/2011/17

Rubriek

Algemene beleidsvraagstukken

Auteur

10.1.d

Van

AFP

10.1.d

Kopie van

Minister; 2 x PA; 2 x
Voorlichting; DB; DV; IFZ;
Cluster Uitvoeringsbeleid;
Cluster Fiscaliteit; AFEP

Bijlagen

notitie

Fiscale agenda, stukken voor 14 januari

Paraaf
de Staatssecretaris

Via
SG

spreekbeurt cc

Via
DGFZ

spreekbeurt cc

Via
DGBel

spreekbeurt cc

Aanleiding

Op 14 januari heeft u van 14.00-16.00 een overleg over de fiscale agenda. De agenda voor dit gesprek ziet er als volgt uit:

1. Vennootschapsbelasting 14.00-15.30
2. Belastingfraude/constructiebestrijding 15.30-16.00
3. Overig

Hierna vindt u per agendapunt een toelichting met beslispunten.

10.1.d

AGENDAPUNT 1: Vennootschapsbelasting

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

AGENDAPUNT 2: Belastingfraude/constructiebestrijding

In bijlage 9 (blz. 25- 30) wordt het thema belastingfraude/constructiebestrijding uitgewerkt met daarbij een eerste inventarisering van welke mogelijkheden er zijn om fraude en constructies te verminderen. Ten behoeve het overleg wordt hierna een aantal discussiepunten aan u voorgelegd over het ambitieniveau voor de fiscale agenda. Hierbij aanhakend wordt tot slot een bespreekpunt aan u voorgelegd over een concrete maatregel ter bestrijding van carrouselfraude.

Oplossingen om fraude en constructies tegen te gaan liggen op het gebied van formele wetgeving, materiele wetgeving en uitvoering. Aanpak op al deze drie terreinen heeft een onderling verstevigende werking en is dus ook wenselijk. Er bestaan hierbij echter de volgende aandachtspunten. Indien u kiest voor een lijn waarbij de Belastingdienst veel effort gaat stoppen in fraude en constructiebestrijding gaat dit ten koste van de inzet op andere prioriteiten bij de Belastingdienst. Daarnaast verhouden fraude- en constructiebestrijding zich niet een op een met de eenvoudagenda; een weging van de aanpak van fraude en constructies versus een vermindering van administratieve lasten/verbeteren service aan goedwillenden staat centraal. Generieke maatregelen brengen het gevaar voor overkill met zich mee en specifieke maatregelen kunnen regelgeving compliceren.

Discussiepunten

- Hoe staat u ten opzichte van de weging van de aanpak van fraude en constructies versus een verhoging uitvoeringskosten/vermindering van administratieve lasten/verbeteren service aan goedwillenden?
- Wat is uw ambitieniveau op het gebied van fraude en constructiebestrijding in de startbrief?
- Wilt u in de startbrief met name een principiële benadering opnemen of vooral een aantal concrete maatregelen benoemen?
- Indien uw ambitieniveau voor de fiscale agenda de strekking heeft van een algemene richting, wat is daarbij uw invalshoek? Heeft u hierbij een brede invalshoek voor ogen? (bijv. het formele kader in het algemeen meer dienstbaar maken aan fraude- en constructiebestrijding). Of focust u liever op een beperkt aantal thema's? (Bijvoorbeeld de aanpak van systeemfraude en carrouselfraude). Overigens is ook een combinatie van beide goed mogelijk.
- Bent u los van het algemene ambitieniveau voor de fiscale agenda akkoord met het opnemen van een aantal concrete maatregelen in de brief?

De FIOD is voornemens een brief te sturen naar een afnemer die mogelijk alleen producten afneemt van een leverancier die in een carrouselfraude keten zit. In deze brief zou de naam van de frauduleuze leverancier genoemd worden, zodat de afnemer stopt de producten bij deze leverancier af te nemen. Daarnaast zou de afnemer, die door de brief immers gewezen is op de fraude, aansprakelijk gesteld kunnen worden indien hij producten blijft afnemen van de betreffende leverancier. De FIOD wenst dekking vanuit minfin voor het versturen van de brief.

Aandachtspunten zijn: Het noemen van een naam van de leverancier is mogelijk in strijd met artikel 67 AWR (geheimhoudingsplicht). Daarnaast zou minfin te maken kunnen krijgen met claims indien de FIOD een onjuiste inschatting heeft gemaakt en er helemaal geen sprake is van een frauduleus bedrijf.

AGENDAPUNT 3: Overig

buiten verzoek

Biilage 1: Historie Vpb

buiten verzoek

buiten verzoek

Bijlage 2: Terugsluis

buiten verzoek

buiten verzoek

⁶ De opbrengst bij beperking verliesimport in combinatie met earningsstripping kan, afhankelijk van de vormgeving, vergelijkbaar zijn.

⁷ Omdat deze maatregelen elkaar overlappen, is de opbrengst lager dan de som van de opbrengsten die deze maatregelen afzonderlijk zouden genereren.

⁸ Als de grondslag groter wordt, is in verhouding steeds meer geld nodig voor elk (extra) procentpunt tariefverlaging.

Biilage 3: Objectvrijstelling vaste inrichtingen (beperken verliesimport)

buiten verzoek

buiten verzoek

Bijlage 4: Gerichte aftrekbeperking: overnameholding

buiten verzoek

buiten verzoek

**Biilage 5: Gerichte renteaftrekbeperking: aftrek deelnemingsrente
(Bosalgat)**

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

Bijlage 6: Algemene renteaftrekbepierking: earningsstripping

buiten verzoek

buiten verzoek

Bijlage 7: Groepsrentebox

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

Bijlage 8: Vermogensaftrek en -bijtelling

buiten verzoek

buiten verzoek

Bijlage 9: Belastingfraude/constructiebestrijding

Inhoud onderwerp

Een beschrijving van de aanpak van fraude/constructiebestrijding die u in de komende kabinetsperiode de prioriteit geeft.

Belastingfraude versus constructiebestrijding

De aanpak van "belastingfraude" is een populair thema. Aanpak van belastingfraude is ook een belangrijk thema, omdat fraude leidt tot allerlei ongewenste effecten, zoals derving van inkomsten voor de schatkist en omdat een robuuste aanpak van fraude noodzakelijk is voor het op peil houden van de belastingmoraal bij goedwillende burgers. Zij moeten zien dat fraude niet loont.

Enkele noties vooraf als het gaat om de aanpak van belastingfraude:

1. Belastingplichtigen hebben het recht om zo min mogelijk belasting te betalen. Het ontgaan en ontwijken van belasting is dus geen belastingfraude.
2. Belastingfraude – synoniem: belastingontduiking - wordt in de Nederlandse wetgeving niet gedefinieerd. Als kenmerk van belastingfraude kan worden genoemd dat de Belastingdienst wordt misleid of voorgelogen met het doel belastingheffing te vermijden.
3. Op grond van de fiscale regelgeving is alleen sprake van een strafbaar of beboetbaar feit als *opzettelijk of grof schuldig* geen of een onjuiste aangifte gedaan wordt of niet wordt voldaan aan bepaalde fiscale verplichtingen. Tot de verbeelding sprekende voorbeelden zijn het aanhouden van bij de Belastingdienst onbekend box 3-vermogen ("zwartsparen") bij een buitenlandse bank en zwart werken (zonder betaling van loonbelasting of inkomstenbelasting).

Belastingfraude kan niet worden uitgebannen. Hoe afschrikwekkend de straffen ook zijn en hoe veel maatregelen de Belastingdienst ook neemt, er zullen altijd kwaadwillenden zijn die de regels aan hun laars lappen. Bij de aanpak van belastingfraude gaat het dan ook vooral om het treffen van maatregelen om bekende verschijningsvormen tegen te gaan en om nieuwe verschijningsvormen nu en in de toekomst zo snel mogelijk te signaleren, te analyseren en adequaat te bestrijden. Ondersteuning door middel van eenvoudiger en beter uitvoerbare wetgeving kan hieraan een belangrijke positieve bijdrage leveren. Daarnaast is van belang dat de wetgeving niet aan controle en correctie in de weg staat. De aanpak van fiscale fraude heeft daarmee een hoog instrumenteel karakter.

Bij fiscale constructies gaat het in het algemeen om het bewust op een bepaalde wijze vormgeven van activiteiten waarbij de vorm vooral is ingegeven door de wens om door middel van een onbedoeld gebruik van wettelijke mogelijkheden de belastingheffing in Nederland te verminderen of te vermijden.

Belastingontwijking door fiscale constructies is in beginsel niet illegaal, doch in sommige gevallen maatschappelijk en/of fiscaal hoogst ongewenst.

Constructiebestrijding is een beleids- en wetsmutatie om maatschappelijk en/of fiscaal ongewenst gedrag (ongewenste taxplanning) tegen te gaan. Fiscale constructies en belastingontwijking zijn in de regel lastig waarneembaar, veel elementen van constructies zijn verborgen in de belastingaangifte of zijn alleen zichtbaar voor buitenlandse fiscale autoriteiten.

Fraude- en constructiebestrijding versus administratieve lasten

Onderwerpen op het gebied van fraude- en constructiebestrijding verhouden zich niet een op een met de eenvoudagenda. Het effectief tegengaan van bepaalde verschijningsvormen van fraude of constructies kan in veel gevallen uitsluitend door het opwerpen van barrières, zoals het eisen van extra informatie bij het aanvragen van teruggaven/toeslagen of het invoeren van (extra)

informatieverplichtingen voor al dan niet specifieke beroepsgroepen. Dit betekent dat een intensivering van de aanpak van fiscale fraude of constructies snel gepaard zal gaan met een verhoging van administratieve lasten voor burgers of bedrijfsleven of het verminderen van de geboden klantenservice door de Belastingdienst. Ook kan een bepaalde intensivering leiden tot meer uitvoeringskosten bij de Belastingdienst. Hoewel vanzelfsprekend altijd gezocht wordt naar een aanpak die zo weinig mogelijk neveneffecten heeft, staat een weging van de aanpak van fraude versus een vermindering van administratieve lasten/verbeteren service aan goedwillenden. Om tot een juiste weging te komen zal een versterking van het fraude-instrumentarium geconcentreerd moeten worden bij fraudegevoelige groepen/regelingen en zo weinig mogelijk door generieke maatregelen moeten geschieden.

Werkwijze

Oplossingen om fraude tegen te gaan zullen niet alleen gezocht binnen de wetgeving maar ook binnen de processen van de Belastingdienst. Onlangs heeft u van DGBEL al een lijstje met fraudegevoelige regelingen ontvangen (zie bijlage). Ook waar de Belastingdienst bijvoorbeeld in werkprocessen aanloopt tegen fraude kan de oplossing in zowel in het proces zelf als in wetgeving worden gezocht. Ten aanzien van constructiebestrijding geldt dat dit onderwerp permanente aandacht heeft. De Belastingdienst heeft met het oog op constructiebestrijding al sinds jaar en dag een meldpunt ingericht, de Coördinatiegroep Constructiebestrijding (CCB). In overleg met deze groep zullen de mogelijkheden worden gezien. Om ons niet te vertillen aan een overdaad aan klein spul zal in overleg met de Belastingdienst (DGBEL-CCB-Fiod) bekeken worden met welke onderwerpen op het gebied van wetgeving en uitvoering quick wins behaald kunnen worden.

Mogelijke maatregelen

Fraude- en constructiebestrijding is gezien vanuit verschillende middelen. Voorlopig zijn de volgende maatregelen in beeld om nader te bezien:

Belastingfraude

Formeel

In algemene zin kan nagedacht worden over het opnemen van een definitie van fraude in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR). Bij mogelijke concrete maatregelen gericht tegen fiscale fraude kan gedacht worden aan:

1. het wetsvoorstel dat een informatieverplichting voor notarissen met betrekking tot de derdengeldrekening invoert (zal in januari naar de TK gezonden worden);
2. het eveneens regelen van een informatie- en inzageverplichting voor advocaten (door Justitie toegezegd aan de TK);
3. het mogelijk maken dat een verzuimboete het opleggen van een vergrijpboete of het instellen van strafvervolgning niet verhindert (oplossen van de zogenaamde ne-bis-in-idemproblematiek);
4. het verlengen van de navorderingstermijn bij fraude ook in binnenlandsituaties naar 12 jaar (12 jaar is nu de termijn voor buitenlandsituaties), of zelfs een onbepaalde termijn (zoals in het Edelweiss-amendement is opgenomen);
5. het onmiddellijk verkorten van het aangiftetijdvak (bijvoorbeeld in de omzetbelasting om carrouselfraude tegen te gaan, zie hieronder);
6. het overgaan tot verrekening tussen (terug te vorderen) toeslagen en (uit te keren) belastingteruggaven en vice versa;
7. het invoeren van de verplichting één bankrekeningnummer op naam van de belastingplichtige te gebruiken;
8. het ontzeggen van bepaalde rechten aan fraudeurs, bijvoorbeeld het recht op kwijtschelding of uitstel van betaling;

9. het uitbreiden van de beboetbare/strafbare feiten, bijvoorbeeld het strafbaar stellen van niet betalen van de verschuldigde belasting;
10. het uitbreiden van de kring van degenen die op overtreding kunnen worden aangesproken.

BTW

Mogelijke concrete maatregelen zijn:

1. de mogelijkheid om het aangiftetijdvak voor de BTW per direct te kunnen verkorten bij ernstige verdenking van carrouselfraude. Zeker nu alle ondernemers de mogelijkheid van een kwartaalaangifte wordt geboden is beslaglegging door de ontvanger pas een maand na afloop van dat tijdvak mogelijk. Een tijdvakverkortung tot het verschuldigdheids-tijdstip van de richtlijn is een nationale mogelijkheid om de schade bij (geconstateerde) fraude zoveel mogelijk te beperken. E.e.a. wordt meegenomen in het traject van de Voorjaarswet;
2. het mogelijk maken van het aanpassen jaaraangifte BTW bij misbruik. Op het gebied van BTW vindt misbruik plaats van de jaaraangifte om zo langdurig buiten het beeld van de fiscus te blijven alvorens te ploffen. De Belastingdienst kan in de strijd tegen BTW-fraude, misbruik van de jaaraangifte tegenaan door zelf het staande beleid over jaaraangevers aanpassen. Bijvoorbeeld in de volgende gevallen:
 - ondernemers met grote 0% omzetten komen nu vaak in aanmerking voor de jaaraangifte omdat de afdracht per saldo laag is. Door de grens bij een lage omzet te leggen kunnen grote 0% omzet-ondernemers op kwartaalaangifte worden gezet en zijn dan eerder in beeld bij mogelijke carouselfraude.
 - bestaande ondernemers met een aangiftetijdvak van een jaar kunnen worden overgenomen door kopers met kwade bedoelingen. Bij een overnamesignaal (bijv afkomstig van KvK) zouden deze ondernemingen weer voor kwartaalaangifte moeten worden opgevoerd als zijnde een nieuwe ondernemer die meer toezicht behoeft;
3. Onderzoek van wat we kunnen doen m.b.t. het intrekken van een BTW-identificatienummer indien fraude wordt vermoed, of van het weigeren van afgifte bij een aanvrager van bedenkelijk allooi (vanuit de gevangenis een nummer aanvragen of reeds bekend in eerdere of andere fraudeketens). Met name moet nog worden onderzocht moeten of een dergelijke maatregel juridisch haalbaar is.

Vervoer

Mogelijk kan in dit kader worden gedacht aan de volgende maatregelen:

1. het lage accijnstarief voor rode diesel zou kunnen worden gezien aangezien regelmatig onterecht gebruik wordt gemaakt van rode diesel. Deze maatregel wordt meegenomen in het onderwerp vergroening/belastingvoordelen fossiele brandstoffen;
2. de speciale regelingen in de BPM en MRB ten aanzien van bestelauto's zouden kunnen worden gezien. Ten aanzien van bestelauto's geldt bij zakelijk gebruik dat geen BPM en weinig MRB hoeft te worden betaald. Er is al sprake van "zakelijke gebruik" wanneer de bestelauto in enige mate (10%) wordt gebruikt voor zakelijke doeleinden. Deze speciale regelingen zouden heroverwogen kunnen worden. E.e.a. wordt meegenomen in de "autobrief";
3. Het toezicht op de naleving van de bijtelling is in de praktijk lastig omdat de Belastingdienst niet goed in beeld heeft wie er beschikt over een auto van de zaak en meer in het bijzonder wie een auto van de zaak heeft maar deze niet privé gebruikt (en dus geen bijtelling toepast). Het toezicht zou kunnen worden verbeterd door het invoeren van een verplichte verklaring wel/niet privégebruik voor alle auto's van de zaak in combinatie met het verlagen van de grens van 500 privékm naar nul privékm. Het toezicht kan

dan vervolgens plaatsvinden aan de hand van camerabeelden¹¹. Hierdoor zou de rittenregistratie om aan te tonen dat men niet (meer dan 500 km) privé heeft gereden, kunnen verdwijnen. De Belastingdienst komt in het begin van 2011 met een voorstel voor het verbeteren van het actuele toezicht. Bezien zal worden hoe een verplichte verklaring zou kunnen worden ingepast in de huidige systematiek van de IB/LB.

Constructies

Overdrachtsbelasting

Een constructie die mogelijk aangepakt zou kunnen worden is de zgn.

Erfpachtconstructie.

De truc is nu dat de eigendom van de verkoper gekocht wordt onder gelijktijdige vestiging van een erfpachtrecht (economisch vaak vergelijkbaar met huurrecht) tbv de verkoper. Daardoor wordt slechts de blote eigendom verkregen, die in dat geval ook de maatstaf van heffing is.

BTW

Op dit moment ligt er nog een wetsvoorstel over de aanpak van constructies m.b.t. (on)roerende zaken in de Kamer. Dit voorstel is i.v.m. ontwikkelingen in de jurisprudentie inzake misbruik van recht tijdelijk on hold gezet. Naar verwachting zal in de loop van 2011 deze jurisprudentie voldoende zijn uitgekristalliseerd om conclusies te kunnen trekken over de gevolgen voor het wetsvoorstel.

Effecten

Zoals hiervoor aangegeven hebben bovenstaande maatregelen gevolgen voor de dienstverlening aan burgers en/of bedrijven, de administratieve lasten of de rechtsbescherming. De maatregelen op het gebied van fraude hebben op zichzelf geen budgettaire effecten, maar dragen bij aan een effectievere aanpak van fraude en dus tot stabielere belastinginkomsten. Ten aanzien van maatregelen op het gebied van constructiebestrijding geldt doorgaans dat de budgettaire effecten daarvan positief zullen zijn.

BIJLAGE: lijstje fraudegevoelige regelingen van DG BEL.

¹¹ In het Regeerakkoord is aangegeven dat camerabeelden ook zullen worden gebruikt voor het toezicht op de naleving van fiscale regels.

BIJLAGE

Een niet-limitatieve opsomming van fraudegevoelige regelingen in de fiscale en toeslagensfeer:

Fraudegevoeligheid in de werkprocessen

- Ten onrechte/tot een te hoog bedrag vragen van een voorlopige teruggaaf
- Bewust geen aangifte IB of VPB doen in de (gerechtvaardigde) hoop op een te lage ambtshalve aanslag en bewust een onjuiste aangifte indienen die tot een teruggaaf leidt. Bij de definitieve aanslag wordt dit weliswaar gecorrigeerd, maar dat leidt tot invorderingsproblemen.
- Onterecht indienen negatieve aangiften OB, bijvoorbeeld door gefingeerde ondernemingen
- Onterechte aanvragen van de ZZP-status via de VAR-verklaring
- Ten onrechte/tot een te hoog bedrag aanvragen van een toeslag. Met name bij de kinderopvangtoeslag speelt dit. Weliswaar wordt dit bij het definitief vaststellen gecorrigeerd, maar gezien de omvang van de bedragen (gemiddeld € 4.000, maar oplopend tot € 50.000) leidt dit tot invorderingsproblemen

Fraude met identiteit en fiscaal relevante nummers

- ten onrechte gebruikmaken van andermans NAW-gegevens, BSN, OB-nummer en/of DigiD
- ten onrechte gebruik laten maken van eigen NAW-gegevens, BSN, OB-nummer en/of DigiD
- Bij toeslagen (met name de huurtoeslag) is in 2010 in een tweetal gevallen DigiD-fraude geconstateerd

Fraude in regelingen ten aanzien waarvan de Belastingdienst niet beschikt over derdengegevens:

- Giftenaftrek
- Aftrek buitengewone uitgaven
- Urencriterium voor ondernemerschap/ondernemersfaciliteiten in de IB
- Ontvangsten in het kader van persoonsgebonden budgetten in de zorg (PGB's)
- Resultaat overige werkzaamheden
- Aftrek eigenwoningrente voor hypotheekdeel niet aangewend voor woning
- Aantal uren kinderopvang
- Of de toeslag ook gebruikt wordt waar die voor bedoeld is: de kinderopvang wordt gebruikt voor spaarpotje, verzekeringen e.d. en maar ten dele voor daadwerkelijke kosten kinderopvang

Internationale fraude

- Uitbetalen heffingskorting aan een niet-verdienende partner in het buitenland
- Vluchtig ondernemerschap bij tijdelijk in Nederland opererende buitenlanders
- Zwarte spaartegoeden in landen als Luxemburg, Zwitserland en Oostenrijk.
- Carrouselfraude OB in grensoverschrijdende situaties. Bij auto's is daarbij vaak ook sprake van BPM-fraude
- OB-fraude door ontbreken van listings, bij internationale diensten en verkoop
- In buitenland omgekatte auto's/campers/caravans van BTW-goed naar marge-goed
- Aanvragen van zorgtoeslag voor buitenlandse werknemers die hier tijdelijk werken/hebben gewerkt

Fraude met rechtspersonen

- Handel in rechtspersonen met actieve nummers en vergunningen
- Fraude met vennootschappen, waaronder faillissementsfraude
- Leegtrekken stamrecht BV door DGA bij pensioenvoorzieningen in eigen beheer
- ANBI- en SBBI-status in de Vpb

Overige fraudesituaties

Het gaat hier onder meer om fraude met betrekking tot:

- Privé-gebruik auto
- Gebruik van vervalste facturen bij de OB
- G-rekeningen

Bijlage 10: Verslag gesprek VNO

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

2

Wet op de vennootschapsbelasting 1969, Artikel 13

(Tekst geldend op: 14-01-2011)

Artikel 13

1. Bij het bepalen van de winst blijven buiten aanmerking de voordelen uit hoofde van een deelneming, alsmede de kosten ter zake van de verwerving of de vervreemding van die deelneming (deelnemingsvrijstelling).
2. Van een deelneming is sprake indien de belastingplichtige:
 - a. voor ten minste 5% van het nominaal gestorte kapitaal aandeelhouder is van een vennootschap waarvan het kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld;
 - b. ten minste 5% bezit van het aantal in omloop zijnde bewijzen van deelgerechtigdheid in een fonds voor gemene rekening; daarbij wordt het aantal andere dan enkelvoudige bewijzen van deelgerechtigdheid herleid tot een daarmee overeenstemmend aantal enkelvoudige bewijzen;
 - c. lid is van een coöperatie of van een vereniging op coöperatieve grondslag;
 - d. als commanditaire vennoot een aandeel heeft in de vennootschappelijke gemeenschap van een open commanditaire vennootschap en daardoor voor ten minste 5% deelt in het door die vennootschap behaalde voordeel.
3. Ingeval de belastingplichtige in het bezit is van aandelen in een vennootschap die is gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie waarmee Nederland een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten dat voorziet in een verlaging van belastingheffing op dividenden op grond van het aantal stemrechten, is, in afwijking van het tweede lid, aanhef en onderdeel a, eveneens sprake van een deelneming indien de aandelen in het bezit van de belastingplichtige ten minste 5% van de stemrechten vertegenwoordigen.
4. Indien de belastingplichtige in een lichaam een deelneming heeft als bedoeld in het tweede of derde lid, worden onder deze deelneming mede begrepen door de belastingplichtige gehouden:
 - a. winstbewijzen van dat lichaam;
 - b. schuldvorderingen op dat lichaam als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel d.
5. Van een deelneming is mede sprake indien de belastingplichtige:
 - a. aandeelhouder is van een vennootschap, deelgerechtigd is in een fonds voor gemene rekening, of als commanditaire vennoot een aandeel heeft in de vennootschappelijke gemeenschap van een open commanditaire vennootschap, terwijl deze vennootschap, onderscheidenlijk dit fonds voor gemene rekening of deze open commanditaire vennootschap met de belastingplichtige is verbonden in de zin van artikel 10a, vierde lid, of waarin een met de belastingplichtige verbonden lichaam een deelneming heeft als bedoeld in het tweede of derde lid;
 - b. een schuldvordering op een lichaam bezit als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel d, terwijl de belastingplichtige daarin geen maar een met de belastingplichtige verbonden lichaam wel een deelneming als bedoeld in het tweede of derde lid heeft, of dat lichaam met de belastingplichtige is verbonden in de zin van artikel 10a, vierde lid;
 - c. houder is van een winstbewijs van een lichaam, terwijl de belastingplichtige daarin geen maar een met de belastingplichtige verbonden lichaam wel een deelneming als bedoeld in het tweede of derde lid heeft, of dat lichaam met de belastingplichtige is verbonden in de zin van artikel 10a, vierde lid.
6. Indien een deelneming of een deel daarvan is vervreemd of verkregen tegen een prijs welke geheel of ten dele bestaat uit een recht op een of meer termijnen waarvan het aantal of de omvang in het jaar van de vervreemding of de verkrijging nog niet vaststaat, behoren bij de vervreemder de waardeveranderingen van dat recht en bij de verkrijger de waardeveranderingen van de met dat recht corresponderende verplichting tot de voordelen uit hoofde van de deelneming. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing bij aanpassingen van de prijs waartegen is vervreemd of verkregen; voorts is die volzin van overeenkomstige toepassing op de houder van een deelneming van wie door de vennootschap waarin de deelneming wordt gehouden, aandelen zijn ingekocht.
7. Indien de inspecteur vooraf bij voor bezwaar vatbare beschikking, eventueel onder het stellen van nadere voorwaarden, heeft vastgesteld dat een rechtshandeling strekt tot het afdekken van valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen, behoort een voordeel uit de desbetreffende rechtshandeling tot de voordelen uit hoofde van de deelneming.
8. De deelnemingsvrijstelling vindt geen toepassing ten aanzien van een belastingplichtige die als beleggingsinstelling is aangemerkt.
9. De deelnemingsvrijstelling is niet van toepassing op voordelen uit hoofde van een als belegging gehouden

deelneming (beleggingsdeelneming), alsmede op de kosten ter zake van de verwerving of de vervreemding van die deelneming, tenzij sprake is van een kwalificerende beleggingsdeelneming.

10. Een deelneming wordt in ieder geval geacht een beleggingsdeelneming te zijn indien:

- a.** de bezittingen van het lichaam waarin de belastingplichtige de deelneming heeft, geconsolideerd beschouwd, doorgaans grotendeels bestaan uit belangen als bedoeld in het veertiende lid, met dien verstande dat voor de consolidatie alleen belangen van ten minste 5% in aanmerking worden genomen;
- b.** de functie van het lichaam waarin de belastingplichtige de deelneming heeft tezamen met de lichamen waarin dit lichaam een belang van ten minste 5% heeft, grotendeels bestaat uit het direct of indirect financieren van de belastingplichtige of van met de belastingplichtige verbonden lichamen, dan wel van bedrijfsmiddelen die door de belastingplichtige of door met de belastingplichtige verbonden lichamen worden gebruikt, daaronder begrepen het ter beschikking stellen van het gebruik of het gebruiksrecht van bedrijfsmiddelen.

11. Voor de toepassing van het negende lid, artikel 13aa, eerste, derde en vijfde lid, 13ba, veertiende lid, en artikel 23c, tweede tot met vijfde lid, wordt een deelneming van de belastingplichtige in een lichaam als kwalificerende beleggingsdeelneming aangemerkt indien:

- a.** het lichaam is onderworpen aan een belasting naar de winst die resulteert in een naar Nederlandse begrippen reële heffing;
- b.** de bezittingen van het lichaam onmiddellijk of middellijk, doorgaans voor minder dan de helft bestaan uit laagbelaste vrije beleggingen, met dien verstande dat voor de toepassing van dit onderdeel en artikel 13a laagbelaste vrije beleggingen niet als zodanig in aanmerking worden genomen indien de bezittingen van het lichaam dat de laagbelaste vrije beleggingen bezit doorgaans ten minste hoofdzakelijk bestaan uit andere bezittingen dan laagbelaste vrije beleggingen, waarbij de deelnemingen die dat lichaam houdt worden geacht geen bezittingen te zijn.

12. Voor de toepassing van het elfde lid en artikel 13a, eerste lid, worden als vrije beleggingen aangemerkt:

- a.** andere beleggingen dan die welke redelijkerwijs noodzakelijk zijn in het kader van de ondernemingsactiviteiten van het lichaam dat de beleggingen bezit, met uitzondering van beleggingen bestaande uit onroerende zaken – daaronder mede begrepen rechten die direct of indirect betrekking hebben op onroerende zaken – die niet in het bezit zijn van een lichaam dat is aangemerkt als beleggingsinstelling of vrijgestelde beleggingsinstelling;
- b.** bezittingen die worden aangewend voor werkzaamheden die grotendeels bestaan uit het direct of indirect financieren van de belastingplichtige of van met de belastingplichtige verbonden lichamen, met uitzondering van:
 - 1°.** bezittingen waarvan het aannemelijk is dat deze worden gehouden door een lichaam waarvan de werkzaamheden ingevolge bij ministeriële regeling te stellen regels kunnen worden aangemerkt als actieve financieringswerkzaamheden;
 - 2°.** bezittingen waarvan blijkt dat de aanschaffings- of voortbrengingskosten geheel of nagenoeg geheel zijn gefinancierd door geldleningen verkregen van andere dan verbonden lichamen of verbonden natuurlijke personen;
- c.** bedrijfsmiddelen die worden aangewend voor werkzaamheden die grotendeels bestaan uit het ter beschikking stellen van het gebruik of het gebruiksrecht er van aan de belastingplichtige of aan met de belastingplichtige verbonden lichamen, met uitzondering van:
 - 1°.** bedrijfsmiddelen waarvan het aannemelijk is dat deze worden gehouden door een lichaam waarvan de werkzaamheden ingevolge bij ministeriële regeling te stellen regels kunnen worden aangemerkt als actieve terbeschikkingstellingswerkzaamheden;
 - 2°.** bedrijfsmiddelen waarvan blijkt dat de aanschaffings- of voortbrengingskosten geheel of nagenoeg geheel zijn gefinancierd door geldleningen verkregen van andere dan verbonden lichamen of verbonden natuurlijke personen.

13. Vrije beleggingen zijn laagbelast indien de voordelen uit hoofde van de beleggingen, bezittingen of bedrijfsmiddelen als bedoeld in het twaalfde lid niet worden betrokken in een belasting naar de winst die resulteert in een naar Nederlandse begrippen reële heffing.

14. Voor de toepassing van het elfde en twaalfde lid en artikel 13a zijn bezittingen die bestaan uit belangen in lichamen, in ieder geval een belegging indien zij bestaan uit:

- a.** belangen van minder dan 5% van het nominaal gestorte kapitaal van een vennootschap waarvan het kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld;
- b.** belangen van minder dan 5% van het aantal in omloop zijnde bewijzen van deelgerechtigdheid in een fonds

voor gemene rekening, met dien verstande dat daarbij het aantal andere dan enkelvoudige bewijzen van deelgerechtigdheid wordt herleid tot een daarmee overeenstemmend aantal enkelvoudige bewijzen;

- c. een aandeel als commanditaire vennoot in de vennootschappelijke gemeenschap van een open commanditaire vennootschap, welk aandeel voor minder dan 5% deelt in het door die vennootschap behaalde voordeel.
- 15.** Bezittingen die worden aangewend voor werkzaamheden die grotendeels bestaan uit het direct of indirect financieren van de belastingplichtige of met de belastingplichtige verbonden lichamen en die op grond van het twaalfde lid, onderdeel b, onder 2°, niet als vrije beleggingen, of op grond van het dertiende lid niet als laagbelaste vrije beleggingen worden aangemerkt, worden voor de toepassing van het elfde lid en artikel 13a geacht geen bezittingen te zijn van het lichaam waarin de belastingplichtige een deelneming heeft.
- 16.** Indien een belang dat de belastingplichtige reeds meer dan een jaar houdt en waarvoor hij in die periode onafgebroken in aanmerking kwam voor de deelnemingsvrijstelling, niet langer als een deelneming wordt aangemerkt omdat de omvang van het belang niet meer voldoet aan de voorwaarde van ten minste 5%, bedoeld in het tweede of derde lid, blijft nog gedurende een periode van drie jaar, gerekend vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de bedoelde voorwaarde, de deelnemingsvrijstelling van toepassing met betrekking tot voordelen uit hoofde van dat belang en kosten ter zake van de verwerving of de vervreemding van dat belang. Het zesde, zevende en negende lid zijn van overeenkomstige toepassing.